

DETTA ÄR EN UTSKRIFT FRÅN IT I VÅRDENArtiklens webbadress: <http://itivarden.idg.se/2.2898/1.465013/egna-data-ger-battre-halsa>

2012-09-10 15:14

Egna data ger bättre hälsa

Av Åsa Wiksten

En journal eller ett hälsokonto där patienten själv äger informationen är nästa steg i den snabba utvecklingen inom vård-it.

BILD: Joel Marklund/Bildbyrå
Genom "fingertapping" via sin Iphone mäter Sara Riggare funktionen i fingrarna.

Vad vill jag kolla upp för att kunna hjälpa mig själv? Det blev utgångspunkten för Sara Riggare, doktorand på institutionen för lärande, informatik, management och etik, Lime, vid Karolinska institutet i Stockholm, när hon startade projektet Myownproms, ett hälsofrämjande e-verktyg för personer med kronisk sjukdom.

– **Jag ville** göra något som jag har passion för och gav upp min karriär som miljökonsult. Jag insåg att jag vill använda mina kunskaper och erfarenheter för att hjälpa mig själv genom att hjälpa andra, säger Sara Riggare.

Hon har levt med neurologiska besvär sedan tonåren och fick diagnosen Parkinsons sjukdom för knappt tio år sedan, och hon har ett stort intresse för it och tekniska lösningar. Därför var det enkelt för henne att utgå från sig själv för att hjälpa andra kroniskt sjuka.

Utifrån sina egna symtom, framför allt stelhet, långsamhet i rörelser och balanssvårigheter, ville hon se förändringar under dagen och hur medicineringen påverkar symtomen.

– **Fingertapping är** ett kliniskt test som jag visste används för att mäta motoriken hos patienter med parkinson och jag hittade en gratisapp för detta i min Iphone, säger Sara Riggare.

Hon visar hur hon mäter funktionen i fingrarna med appen, med långfingret på höger respektive vänster hand kollar hon hur många knackningar hon hinner med på 30 sekunder. Uppgifterna registreras tillsammans med tider för medicinering och förs in i ett Excel-diagram.

När Sara Riggare började med registreringen såg hon efter några dagar ett mönster där symtom som stelhet och tröghet blev klart försämrade innan hon tog dagens andra medicindos. Genom att ta dosen en halvtimme tidigare kunde hon behålla funktionen på en jämnare nivå.

– **Parkinson och** andra kroniska sjukdomar är väldigt individuella. Att lära sig om sina symtom och hur man själv fungerar är ett sätt att må bättre. Sedan jag började med min strukturerade registrering har jag glömt att beställa tid hos min neurolog så ofta som jag brukar. Det ser jag som en indikation på att jag mår bättre, säger hon.

Med inspiration från PER, patientens egen registrering, ett system för patientgenererad information som används för reumatiker på Karolinska universitetssjukhuset, utvecklar Sara Riggare nu Myownproms. I systemet ska det finnas flera appar där varje person kan testa och registrera symtom som passar just henne eller honom. Informationen ska tillhöra individen men även kunna delas till exempelvis berörd vårdpersonal, samt göras tillgänglig för forskning.

Är det då möjligt att som patient bidra med uppgifter till vårdens journalsystem? I projektet Din journal på nätet har Maria Ekendahl, projektledare på Inera, tagit fram ett förslag på hur patienterna ska kunna ta del av sin journal och själva föra in egna uppgifter. I modellen föreslås att uppgifterna i sjukvårdens journaler ägs av vårdgivaren, men patienten kan få ta del av uppgifterna på begäran. Motsvarande kan patienten äga uppgifter som han eller hon själv registrerar och sedan gör tillgängliga för utvalda vårdgivare.

– **De uppgifter** som vården använder och som förs in i journalen blir även vårdgivarens och ägandet blir dubbelt. Efter överenskommelse skulle både vårdgivare och patient kunna ha tillgång till vissa aktuella uppgifter, säger Maria Ekendahl.

FAKTA**Modell för större delaktighet i vårddokumentationen**

Vårdgivarens konto delas in i två delar: vårdgivarens patientjournal och en exportyta. Via exportytan kan vårdgivaren lämna ut information efter menprövning.

Patientens hälsokonto delas in i två delar: personligt konto och en exportyta. Patienten kan föra in egna uppgifter i sitt hälsokonto som förvaltas av en tjänsteleverantör och inte omfattas av patientdatalagen.

Via patientens exportyta kan strukturerad information föras över till vårdgivarens konto och föras in i patientjournalen.

Copyright © 1996-2012 International Data Group AB